

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Žiškové a soudců JUDr. Lenky Kaniové a JUDr. Josefa Baxy v právní věci žalobce: **V. E.**, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra**, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, poštovní schránka 21/OAM, 170 34 Praha 7, proti rozhodnutí ze dne 1. 5. 2003, č. j. OAM-367/VL-07-C09-2003, o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 27. 5. 2005, č. j. 14 Az 114/2003-66,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žalobce **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Rozhodnutím ze dne 1. 5. 2003 zastavil žalovaný řízení o udělení azylu žalobci podle § 25 písm. d) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu.

Žalobce napadl toto rozhodnutí žalobou u Krajského soudu v Ústí nad Labem; krajský soud však usnesením ze dne 27. 1. 2005 zastavil řízení o žalobě podle § 33 zákona o azylu, neboť nebylo možno zjistit místo žalobcova pobytu a tato skutečnost bránila nejméně po dobu 90 dnů rozhodnutí ve věci.

Dne 17. 3. 2005 napadl žalobce toto usnesení kasační stížností; zároveň požádal o ustanovení advokáta pro řízení o kasační stížnosti. Krajský soud nato zaslal žalobci formulář prohlášení o osobních, majetkových a výdělkových poměrech a přípisem ze dne 4. 4. 2005 jej vyzval, aby soudu zaslal řádně vyplněný a potvrzený formulář ve lhůtě

jednoho týdne. Prvá zásilka, vypravená dne 7. 4. 2005, se vrátila nedoručená s tím, že adresát je na uvedené adrese neznámý. Soud se proto obrátil na cizineckou policii a po získání přesné adresy hlášeného pobytu zaslal žalobci formulář s výzvou znovu dne 5. 5. 2005. Tentokrát nebyl žalobce při doručování zastížen; zásilka byla proto dne 6. 5. 2005 uložena na poště a adresát vyzván, aby si ji vyzvedl, což ovšem neučinil; zásilka se tak vrátila soudu.

Usnesením ze dne 27. 5. 2005 zamítl krajský soud žalobcův návrh na ustanovení zástupce; v odůvodnění uvedl, že žalobce přes výzvu nedoložil své majetkové poměry a neprokázal, že jsou u něj dány předpoklady pro osvobození od soudních poplatků. Zároveň soud žalobce vyzval, aby ve lhůtě dvou týdnů doložil, že je pro řízení o kasační stížnosti zastoupen advokátem. Toto usnesení žalobce osobně převzal dne 2. 6. 2005. Společně s usnesením byl žalobci doručen i přípis vyzývající jej, aby doložil svou telefonicky sdělenou informaci ze dne 27. 5. 2005 o tom, že nemohl převzít dřívější zásilku, protože byl v nemocnici.

Žalobce napadl toto usnesení včasnou kasační stížností. Uvedl zde, že nedostal od soudu formulář – vzor 060. Dodal, že v průběhu azylového řízení byl několikrát změněn azylový zákon, a žalobce neměl kvůli špatné znalosti českého jazyka možnost prostudovat tyto změny. Dále popsal svou nepříznivou ekonomickou situaci, v jejímž důsledku se mu dosud nepodařilo spojit se s advokátem. Závěrem navrhl, aby usnesení krajského soudu bylo zrušeno. Požádal též o to, aby jeho kasační stížnosti byl přiznán odkladný účinek; tato žádost se však – s ohledem na zamítnutí kasační stížnosti – stala bezpředmětnou.

Kasační stížnost je částečně nepřípustná; ve zbytku pak není důvodná.

Prevažnou část skutečností, které žalobce vyličil ve své kasační stížnosti, nelze považovat za řádně uplatněné důvody kasační stížnosti, jak je vymezuje ustanovení § 103 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). Jednou ze zvláštních náležitostí kasační stížnosti (§ 106 odst. 1 s. ř. s.) je i označení důvodů, pro něž žalobce napadá rozhodnutí krajského soudu – tzv. stížních bodů. Stížní bod musí zpravidla zahrnovat jak skutkové, tak právní důvody, pro něž žalobce považuje rozhodnutí soudu za nezákonné. Důvody uvedené v § 103 odst. 1 s. ř. s. jsou jen obecnými kategoriemi, které musí žalobce v kasační stížnosti naplnit konkrétním a jedinečným obsahem, a nestačilo by tedy, pokud by žalobce v kasační stížnosti pouze citoval znění tohoto ustanovení; stejně tak však nepostačuje, pokud je kasační stížnost toliko sepsáním konkrétních osobních potíží, které – byť třeba i volně souvisely se správním a soudním řízením ve věci azylu - nelze nijak právně kvalifikovat, protože nespovídají o pochybeních soudu či správního orgánu při vedení řízení nebo při vytváření právního úsudku.

Žalobce uvádí, že neměl možnost seznámit se s novelizacemi zákona o azylu; toto tvrzení však nemá žádný vztah k rozhodnutí, jímž soud žalobci neustanovil zástupce proto, že žalobce navzdory výzvě soudu nedoložil své majetkové poměry. Stejně tak popis žalobcových finančních obtíží a jeho neúspěchů při hledání advokáta pouze vypovídá o žalobcově osobní situaci; není z něj vůbec patrné, jak zde zmíněné skutečnosti vypovídají o procesních pochybeních soudu nebo o nesprávnosti jeho právních závěrů. Tato tvrzení tedy nelze považovat za řádné kasační důvody ve smyslu § 103 odst. 1 s. ř. s., nýbrž za tzv. důvody jiné podle § 104 odst. 4 s. ř. s. V části založené na těchto jiných důvodech je žalobcova kasační stížnost nepřípustná.

Jedinou přezkoumatelnou námitkou s kvalitou stížního bodu, byť velmi stroze formulovanou, tak zůstává námitka vady řízení před soudem spočívající v tom, že žalobce od Krajského soudu v Ústí nad Labem nedostal formulář – vzor 060. Taková vada by nepochybně mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., protože krajský soud založil své rozhodnutí o neustanovení zástupce právě na tom, že žalobce nedoložil své majetkové poměry, ač byl k tomu vyzván a byl mu zaslán i potřebný formulář. Krajský soud se však takové vady řízení nedopustil, a žalobcova námitka tak neobstojí.

Jak plyne ze soudního spisu, přípis vyzývající žalobce k doložení jeho majetkových poměrů společně s připojeným formulářem byl žalobci zaslán již 7. 4. 2005, a to na adresu, kterou sám žalobce uvedl v kasační stížnosti proti usnesení krajského soudu ze dne 27. 1. 2005 spojené s žádostí o ustanovení zástupce; zásilka však nebyla doručena, protože žalobce v kasační stížnosti neoznačil jméno svého ubytovatele, a sám byl pak považován za osobu na dané adrese neznámou. Dotazem u cizinecké policie získal krajský soud přesnou adresu, doplněnou i o jméno ubytovatele, a dne 5. 5. 2005 poslal zásilku znovu. Zásilka se však opět vrátila, neboť adresát nebyl při doručování zastížen a nevyzvedl si zásilku ani v úložní lhůtě.

Oba popsané případy se shodují v tom, že žalobce si ani jednou zásilku osobně nepřevzal; právní účinky doručování se však v každém z obou případů liší. Zatímco v prvním případě nebylo na dané adrese komu doručit ani kde zanechat výzvu (žalobcovo jméno totiž zřejmě nebylo vyznačeno na schránce jeho ubytovatele), a soud tedy nemohl od tohoto neúspěšného pokusu o doručení odvozovat žádné účinky, v druhém případě, ačkoli žalobce nebyl při doručování zastížen, mohla mu již být ve schránce jeho ubytovatele zanechána výzva k převzetí zásilky, což se také stalo. Soud vycházel při doručování z toho, že žalobce je na dané adrese nejen hlášen k pobytu, ale že se tam i zdržuje, protože žádnou jinou adresu žalobce soudu nesdělil a jiná adresa nebyla zjištěna ani v evidencích ministerstva vnitra a cizinecké policie. Jelikož si žalobce i přes výzvu pošty zásilku nepřevzal, došlo třetím dnem od uložení zásilky, tj. 9. 5. 2005, k tzv. náhradnímu doručení nebo též fikci doručení, podle níž se zásilka považuje za doručenu, i když se adresát o jejím uložení nedozvěděl (§ 50c odst. 4 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu – dále jen „o. s. ř.“). Od tohoto dne pak počala běžet žalobci lhůta k prokázání majetkových poměrů; tu však žalobce nechal marně uplynout, a soud tak nemohl posoudit, zda splňuje předpoklady pro osvobození od soudních poplatků, resp. pro ustanovení zástupce.

Institutu náhradního doručení nelze užít v případě, že je uložení písemnosti na poště neúčinné (§ 46 odst. 6 o. s. ř.): tak by tomu bylo tehdy, pokud by žalobce soudu prokázal, že se v místě doručování nezdržoval v den, kdy nebyl zastížen, a v době do tří dnů. Nic takového však žalobce neučinil – a to ani ze své vlastní iniciativy v kasační stížnosti, ani tehdy, když jej soud v reakci na jeho telefonickou omluvu ze dne 27. 5. 2005 vyzval, aby doložil svůj tvrzený pobyt v nemocnici, který mu bránil v převzetí zásilky.

Proto nelze žalobcově námitce přisvědčit: formulář prohlášení o majetkových poměrech („vzor 60“, jak jej žalobce označuje) žalobci doručen byl, a to formou náhradního doručení. Náhradní doručení by nemohlo nastat, pokud by žalobce prokázal, že se v místě v dané době nezdržoval, a nemohl si tak ani teoreticky uloženou zásilku vyzvednout; to ale žalobce neučinil. Krajský soud tak správně uzavřel, že žalobce nedoložil své majetkové poměry, i když k tomu dostal příležitost.

V kasačním řízení tedy žalobce uplatnil převážně důvody, které nelze považovat za stížní body ve smyslu § 103 odst. 1 s. ř. s.; kasační stížnost je proto částečně nepřípustná. Jediné přípustné žalobcově námitce Nejvyšší správní soud nepřisvědčil; jelikož v řízení o kasační stížnosti nevyšly najevo žádné vady, k nimž je nutno přihlížet z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 s. ř. s.), Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 věta druhá s. ř. s.).

O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměl úspěch; žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladu řízení příslušelo, náklady řízení nevznikly.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 1. března 2006

JUDr. Marie Žišková
předsedkyně senátu